

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317206820
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5317206820.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Y. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX, o zaplatenie 5.394,31 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Csp/108/2017-62 zo dňa 13.09.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. o povolení splátok a vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku sa rozsudku súdu prvej inštancie nedotýka.

Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.394,31 eur, úrok 84,97 eur, úrok z omeškania 2,18 eur, poplatky v sume 4,54 eur a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 5.394,31 eur od 08.12.2017 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur splatných vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti; II. vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol; III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobca je obchodnou spoločnosťou (bankou), pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (24.04.2017) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Po preskúmaní náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona súd dospel k záveru, že zmluva má všetky požadované náležitosti vrátane členenia na splátok na istinu, úrok, poplatky (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Súd mal z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 5.600,- eur, z tohto poskytnutého úveru žalovaná splatila 321,60 eur (podľa rozpisu bod 9. odôvodnenia rozsudku). Súd z úradnej moci (ex offo) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný v

rozsahu uplatnenej istiny, úrokov, časti úrokov z omeškania. Žalovaná preukázateľne úvere nesplácala, v dôsledku čoho po predchádzajúcej výzve žalobca celý úver zosplatnil a uložil žalovanej uhradiť dlh v dodatočne poskytnutej lehote do 07.12.2017. Keďže žalovaná poskytnuté úverové prostriedky doposiaľ nevrátila splnenie tejto povinnosti ju súd a zaviazal k úhrade istiny 5.394,31 eur, vyčísleného úroku 84,97 eur, úrok z omeškania 2,18 eur podľa špecifikácie ku dňu zosplatnenia 27.11.2017), poplatkov v sume 4,54 eur. Súčasne súd priznal žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ zákonný úrok z omeškania v sadzbe 5 % ročne zo sumy 5.394,31 eur od 08.12.2017 do zaplatenia, pričom nepriznal úrok nasledujúceho dňa po zosplatnení, ale až od nasledujúceho dňa po dodatočne stanovenej lehote na plnenie vo výzve na predčasné splatenie úveru. Vo zvyšnej časti (úrok z omeškania z úrokov a úroku z úveru, t. j. úroky z nezaplatennej istiny 5.394,31 eur od 28.11.2017 do zaplatenia v sadzbe 5,9 % ročne a úroky z omeškania z nezaplatených úrokov 84,97 eur od 28.11.2017 v sadzbe 5 % ročne) súd nárok žalobcu zamietol ako nedôvodný. V tomto smere súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu činnosť, kedy úroky z úveru patria žalobcovi iba do momentu zosplatnenia úveru pričom súd poukazuje na rozhodnutie ÚS SR zo dňa 18.09.2012 sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, v ktorom rozhodnutí Ústavný súd SR považoval za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru priznal veriteľovi iba úroky z omeškania a nie úroky z úveru. Na podporu tohto názoru možno poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4 Obo 143/1998, v odôvodnení ktorého najvyšší súd zdôraznil, že dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Vyčíslené úroky z omeškania sú z úročenia ďalším úrokom podľa názoru súdu vylúčené a akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. S poukazom na to, že žalovaná v čase prítomnosti na súdnom pojednávaní bola vo vysokom štádiu tehotenstva, ako i na to, že jej jediným príjmom na čas po pôrode bude materský príspevok, súd žalovanej umožnil splatiť dlh v splátkach po 100,- eur mesačne splatných vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti. Súd má za to, že takýmto spôsobom nebude ukrátený samotný žalobca žiadnym spôsobom, splátka nie je nižšia ako tá, ktorú umožnil hradiť žalovanej v úvere a žalovaná v prípade, že nedodrží možnosť hradenia splátok, bola poučená o možnosti straty výhody splatiť úver. Pri žalovanej sume (istina, úroky a úroky z omeškania) bol neúspech žalobcu len v časti obdobia úrokov nepatrný, a preto i súd mu priznal nárok na náhradu trov konania postupom podľa § 255 ods. 1 CSP v celom rozsahu, t. j. v 100 % voči žalovanej. O konkrétnej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník súdu prvého stupňa samostatným uznesením.

3. Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v rozsahu zamietnutej časti ohľadne 5,90 % ročného úroku z nezaplatennej istiny vo výške 5.394,31 eur od 28.11.2017 do zaplatenia a 5 % ročného úroku z omeškania z nezaplatených úrokov vo výške 84,97 eur od 28.11.2017 do zaplatenia a v časti povolenia splácať dlžnú sumu v splátkach. Žalobca má za to, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukazuje na ust. § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ako aj na komentár IURA EDITION, z ktorého vyplýva, že z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Žalobca odkazuje aj na rozhodovaciu prax odvolacích súdov. Vychádzajúc z ust. § 497 Obchodného zákonníka, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný ich platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka. Samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Poukazuje na ust. § 506 Obchodného zákonníka. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc, ako to vyplýva z dikcie ustanovenia. Naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Situácia totiž nastala pre neplnenie si povinnosti dlžníka. V uvedenom poukazuje na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici. Tiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98 - R 59/98. V citovanom uznesení sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil tak, že

veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Či už oznámenia žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevyučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 Obchodného zákonníka za dohodnutie záväzku poskytnúť úver), tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinnosti, t. j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukazuje aj na rozhodnutia iných krajských súdov v Slovenskej republike, ktoré uznali nárok na úrok z úveru aj po zosplatnení úveru. Zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014. Súd uvádza uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 s tým, že má ísť o rozhodnutie potvrdzujúce právny názor súdu na úroky po zosplatnení. Z petitu sťažovateľa, ako aj z povahy preskúmvacej právomoci Ústavného súdu SR je zrejmé, že ústavný súd sa v danom prípade nielenže nevyjadril k meritu tohto odvolania, t. j. k úrokom po zosplatnení, ale tak ani nemohol učiniť, pričom odvolateľ cituje z odôvodnenia uznesenia. Pokiaľ súd zamietol žalobu aj v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 84,97 eur od 28.11.2017 do zaplatenia, z odôvodnenia rozsudku nie je zistiteľné, ktoré konkrétne zákonné ustanovenie a akého právneho predpisu sa stalo základom záveru rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia viacerých krajských súdov, ktoré konštatovali nepreskúmateľnosť rozhodnutia, ako aj rozhodnutia krajských súdov, ktoré zaviazali dlžníka platiť úrok z omeškania aj z istiny, aj z úrokov. Žalobca nesúhlasí ani s rozhodnutím súdu v tej časti, v ktorej povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach. Má za to, že súd nedostatočne preskúmal pomery žalovanej, vychádzal iba z jej tvrdení, ktorá neprodukovala žiadne dôkazy o svojej situácii a uvedený dôkaz nezaobstaral ani súd. Žalobca má za to, že súd okrem finančnej situácie žalovanej má pri určení plnenia v splátkach prihliadať aj na iné skutočnosti (osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa). Splnenie dlhu v splátkach po 100,- eur bude trvať neprimerane dlho, len v časti istiny takmer 4,5 roka. Žalobca má za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. V uvedenom poukazuje aj na odôvodnenia krajských súdov v Slovenskej republike. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie a žalovanú zaviazže uhradiť dlh v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku, zároveň prizná žalobcovi náhradu trov konania.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, a to v časti výroku I. o povolení splátok, vo výrokoch II. a III. potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

6. Rozsudku súdu prvej inštancie sa v časti výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.394,31 eur, úrok 84,97 eur, úrok z omeškania 2,18 eur, poplatky v sume 4,54 eur a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 5.394,31 eur od 08.12.2017 do zaplatenia, odvolací súd nedotýka.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

8. Záver súdu prvej inštancie, že zmluvné úroky z úveru prislúchajú žalobcovi len do doby splatnosti dlhu, resp. do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je správny. Zodpovedá ustálenej súdnej praxi, ako aj judikatúre vyšších súdnych inštancií.

9. Čo sa týka predčasnosti zosplatnenia úveru, ide vo svojej povahe o jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej

požičanej sumy. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

10. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav v žiadnom prípade nemožno pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa, nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navodil by sa tiež stav, v ktorom veriteľ by nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu nahrádzali stav jeho potencionálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa nemôže užívať právnu ochranu, nakoľko s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy spočívajúcej v úhrade príslušných úrokov z omeškania, a pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Iným právnym posúdením ohľadne priznania úrokov z úveru po zosplatnení istiny by sa odvolací súd dostal do rozporu s konštantnou judikatúrou (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015).

11. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou žalobcu, že možno požadovať úroky z omeškania z nezaplatených úrokov z úveru. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku zaniká teda i akcesorický záväzok úrokový, pretrváva len povinnosť uhradiť už „dospelé úroky“. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Ako úroky z úveru, tak aj úrok z omeškania predstavujú príslušenstvo pohľadávky. Nemožno priznať príslušenstvo z príslušenstva. Názor, že možno priznať úrok z omeškania alebo poplatok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v ust. § 517

ods. 2 Občianskeho zákonníka, by totiž bez väzby na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, sa dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky, ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný, ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky.

12. Žalovaný namieta povolenie plnenia priznaného dlhu žalovanej v splátkach a žiada, aby bola žalovaná zaviazaná dlh splniť v zákonnej 3-dňovej lehote. Namieta najmä, že súd nedostatočne preskúmal pomery žalovaného, pričom vychádzal iba z tvrdení žalovaného. Zároveň nezohľadnil okolnosti na strane žalobcu, a to jeho právo, aby mu dlh v primeranej dobe vrátený.

13. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína zásadu kontradiktórnosti sporového konania. Medzi prostriedky procesného útoku a procesnej obrany patria aj skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela. Za tejto situácie sa považujú za nesporné. Každá zo strán má v súdnom konaní vytvorený priestor, aby mohla produkovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, a to v zásade do skoncentrovania konania, t. j. najneskôr do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Prostriedky procesného útoku a procesnej obrany môže strana uplatniť písomne alebo na pojednávaní, ktorého právo zúčastniť sa je základným procesným právom každej strany v sporovom súdnom konaní. Pokiaľ sa strana z vlastného rozhodnutia pojednávania nezúčastní, berie na seba riziko, že nebude môcť dostatočne využiť možnosť podávať prostriedky procesnej obrany a procesného útoku. Predovšetkým pojednávanie je totiž priestor, kde strany produkujú svoje skutkové tvrdenia a vykonáva sa dokazovanie.

14. Aj v súdnej veci súd nariadil pojednávanie, ktorého sa žalobca z vlastného rozhodnutia nezúčastnil. Naopak, zúčastnila sa ho žalovaná, ktorá uviedla k svojej osobnej situácii, že je rozvedená, očakáva narodenie dieťaťa, jej práceneschopná, termín pôrodu má stanovený na 28.12.2018 (pojednávanie sa uskutočnilo 13.09.2018). Jej príjem predstavoval 400,- eur mesačne s tým, že potom bude poberať materskú. Keďže žalobca, neprítomný na pojednávaní z vlastného rozhodnutia, tieto skutkové tvrdenia žalovanej nepoprel, súd ich správne považoval za nesporné, a vychádzal z nich pri povolení žalovanej dlh splácať.

15. Odvolací súd konštatuje, že na strane žalovanej ide o mimoriadnu situáciu, keď sa v čase rozhodovania súdu nachádzala vo vysokom štádiu tehotenstva, bola práceneschopná, bolo dôvodné očakávať, že v nasledujúcom období bude jej jediným príjmom materský príspevok. Za tejto situácie považuje odvolací súd stanovenie splátky 100,- eur mesačne aj vzhľadom na dlhšie časové obdobie splácania priznaného dlhu žalobcovi za zodpovedajúce zásade spravodlivého usporiadania vzťahov, s poukazom aj na skutočnosť, že pokiaľ by žalovaná ktorúkoľvek splátku nezaplatila riadne a včas, stane sa splatným celý dlh.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil ako vecne správny.

17. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ustanovenie § 396 ods. 1 s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bola žalovaná, ktorej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Z obsahu spisu však odvolací súd konštatuje, že žalovaná bola v odvolacom konaní nečinná a žiadne trovy jej v odvolacom konaní nevznikli, preto jej ich náhradu nepriznal.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)